

Källsortering - uppdrag 6

Varje dag slänger vi mycket skräp. Det kan vara potatisskal, en tom plastflaska, en papperspåse eller en trasig leksak. Om man räknar samman det vi slänger i Sverige blir det ett berg på cirka 4 700 000 ton varje år eller cirka 475 kg per person (2021).

Mycket av det vi slänger kan samlas och återanvändas till nya produkter. En plastflaska kan bli en ny flaska och en papperspåse kan bli papper på nytt.

Sopor har alltid funnits och har oftast varit ett stort problem. Förr i tiden körde man ut skräpet utanför staden och samlade i stora berg som täcktes med jord. Sopberget växte och mycket av skräpet fortsatte vara skräp i åratal, ja, till och med århundraden. En aluminiumburk på soptippen försvinner efter 80 år, en mjölkkartong efter 5 år och en glasflaska efter 500 år. Aluminiumburkar eller glasflaskor försvinner såklart inte heller om de slängs i naturen.

Med tiden blev det svårt att samla allt på soptipparna eftersom platserna inte räckte till. Då började man elda upp avfallet. Det var inte alls bra, många skadliga substanser kom ut i luften och förorenade atmosfären. Då kom man istället på att man skulle sortera avfallet så att papper hamnade med papper, glas med glas och metall med metall. Men för att det ska fungera måste man vara noggrann så att allt hamnar i rätt behållare. Förpackningar skall vara sköljda och torra för att små djur och bakterier inte ska lockas till dem när de ligger på stora uppsamlingsplatser. Visst är det lite jobb med detta, men man känner att man gör något bra för miljön!

I Kristianstad är det Renhållningen AB som tar hand om en del av våra sopor. I vår kommun - alltså hemma hos dig - sorterar vi sopor i de här grupperna:

Matavfall (matrester)

Förpackningar i färgat glas (till exempel gröna eller bruna glasflaskor)

Förpackningar i ofärgat glas (genomskinliga glasburkar)

Metallförpackningar

Plastförpackningar (ketchupflaskor)

Pappersförpackningar (mjölkpaket, flingpaket)

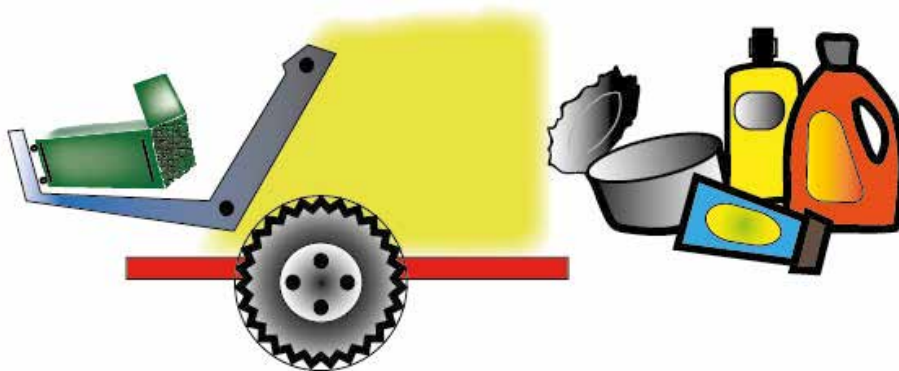
Tidningar

Restavfall (tandborstar)

Uppdrag 6

Ert uppdrag består av att hjälpa till när en vuxen sorterar hushållens avfall under några dagar. Fundera i vilka grupper man sorterar och försök rita de olika sorteringsgrupperna. Dela upp ett ritpapper i så många delar som behövs. Det räcker med ett till två exempel från respektive grupp. Försök hjälpa till med sorteringen hemma även i framtiden!

Fundera också på om man kan använda/återanvända det som slängs på något sätt. Försök tänka ut kedjan från det att något produceras, var råvaran kommer från, var i Sverige eller världen som produkten säljs och hur den sedan slängs. Kan man återanvända produkten eller dess delar? Ett exempel: En bomullsplanta växer, den skördas och transporteras till ett företag som omvandlar den till tråd och bomullstyg. Sedan transporteras tyget till ett klädesföretag som syr kläder, färdiga kläder körs ut till butikerna i hela världen. Du köper plagget, använder det och sedan slänger du det. Om du klarar av, men det är en svår uppgift, kan du försöka rita en livshistoria för något föremål eller livsmedel.

Bakgrundsinformation till den vuxne

Under 2021 har hushållen i Sverige slängt 4 961 910 ton avfall. Mängden hushållsavfall uppgår till cirka **475 kg** per person och år (Avfall Sverige)

Andel som materialåtervunnits av redovisade kvantiteter förpackningar och tidningar som satts på marknaden av producenter som är anslutna till Förpacknings- och Tidningsinsamling (FTI, 2021). Återvinningsstatistiken räknas fram av Naturvårdsverket.

Tidningar:	återvanns 89 %
Pappersförpackningar	återvanns 72 %
Metallförpackningar (stål):	återvanns 90 %
Metallförpackningar (aluminium)	återvanns 72 %
Plastförpackningar:	återvanns 18 %
Glasförpackningar:	återvanns 84 %

I Karpalund finns en modern biogasanläggning. I biogasanläggningen används bland annat gödsel och hushållens matavfall för att producera biogas. Biogasen används sedan som bränsle till bland annat stadsbussar och en del privata bilar. Resterna blir biogödsel som är fullt av näringsämnen och som kan spridas på åkrarna igen.

Vi är duktiga på att samla och sortera sopor men det finns fortfarande mycket som skulle kunna återvinnas men som hamnar i naturen. Ett annat problem är sopor som sorteras fel vilket tillför extra jobb att ordna upp i efterhand. Det bästa är så klart att undvika onödiga förpackningar, avstå från mängder av plastkassar, onödiga reklam eller engångsartiklar. Det är bara vårt invanda beteende som styr våra handlingar, men beteendet går att ändra - med lite god vilja!